

Spm. nr. S 1385

Til *udenrigsministeren* (6/7 83) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Hvad har ministeren helt konkret gjort for at hjælpe Knud Aage Hansen under fængselsopholdet i Libyen?«

Begrundelse

Der henvises til Knud Aage Hansens udtalelser i dagspressen og i Næstved lokalradio den 5. juni 1983.

Besvarelse (18/7 83):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den 2. oktober 1982 modtog udenrigsministeriet meddelelse om, at Knud Aage Martin Hansen, kok på det britisk chartrede m/s »Christa«, af det libyske sikkerhedspoliti var blevet tilbageholdt i Benghazi, angiveligt for at have fotograferet udlosningen af krigsmateriel (kampvogne) på havneområdet. Samme dag blev ambassaden i Tripoli instrueret om at søge grundlaget for tilbageholdelsen præciseret og at arbejde for en hurtig løsladelse af Knud Aage Hansen. Den følgende dag sendte ambassaden en medarbejder til Benghazi for at undersøge sagen på stedet samt for om nødvendigt at skaffe advokatbistand. Samme dag rettede ambassaden henvendelse til det libyske udenrigsministerium om Knud Aage Hansens frigivelse med den begrundelse, at han havde været uvidende om de libyske regler for fotografering.

Knud Aage Hansen blev imidlertid fængslet, og efter en længere politimæssig forundersøgelse blev han i begyndelsen af december 1982 anklaget for spionage. Ikke mindst et dygtigt forsvar udvirkede, at han ved kriminalretten i Benghazi den 20. december 1982 blev frifundet for anklagen. Frifindelsen blev appelleret af anklagemyndigheden. Knud Aage Hansen blev løsladt den følgende dag, men fik på grund af appellen nægtet udrejsetilladelse. Det lykkedes ambassaden at få etableret et arrangement med et hollandsk landbrugsprojekt i Libyen, der samarbejder med en dansk virksomhed, således at Knud Aage Hansen – uden penge til sit ophold i ventetiden – kunne bo og spise frit i projektets lejr uden for Benghazi, indtil hans sag på ny kom for retten.

Den 12. maj 1983 afsagde den libyske højesteret i Tripoli kendelse om, at sagen på ny skulle prøves ved kriminalretten i Benghazi på grund af rettergangsfejl under første behandling. Ved et retsmøde i Benghazi den 25. juni 1983 frikendtes Knud Aage Hansen definitivt for den alvorlige anklage, og den 3. juli kunne han efter at have fået udrejsetilladelse flyve til Danmark.

Der foreligger fra ambassaden i Tripoli en detaljeret redegørelse for den bistand, som er blevet ydet Knud Aage Hansen i tiden fra arrestationen og indtil han atter var på fri fod. Det er ambassadens skøn, at man har anvendt et minimum af 1.000 arbejdstimer på sagen, som nødvendiggjorde 15 rejser til Benghazi (der ligger ca. 1.000 km fra hovedstaden, Tripoli). Der har i perioden været tale om et meget stort antal møder og samtaler med de berørte libyske myndigheder, advokater m. fl.

Ved stor ihærdighed fra ambassadens side og gode kontakter til de libyske myndigheder på højeste niveau lykkedes det at få sagen afsluttet på 9 måneder – efter anklagens alvor og lokale erfaringer i lignende sager et meget gunstigt resultat. Også med hensyn til at opnå tilladelser til at besøge Knud Aage Hansen under fængslingen anfører ambassaden, at man har været begunstiget i betydelig højere grad end det normalt er tilfældet i tilsvarende sager.

Hvad angår udgifterne i en sag som denne, må jeg erindre om, at hverken udenrigsministeriet eller justitsministeriet råder over midler til at bistå danske under en straffesag i udlandet. Udenrigstjenesten søger at tilsikre, at danske statsborgere, som arresteres i udlandet, får adgang til et rimeligt forsvar, men bliver der tale om udgifter i den anledning, må de principielt afholdes af den pågældende selv eller af hans pårørende. I nærværende sag, hvor der har været tale om betydelige udlæg bl. a. til forsvarer, tolkebistand og andre lokale udgifter, har Knud Aage Hansens familie bidraget til dækning af en del af omkostningerne. Hovedparten af de afholdte udgifter dækkes ved velvillig bistand fra Egmont H. Petersens Fond, der i denne sag, som – om den var faldet ud til en længere fængselsstraf – kunne blive velfærdstruende for den pågældende, har givet tilsagn om støtte.